

Spis treści

STANISŁAW ROSIK, PRZEMYSŁAW WISZEWSKI, Wstęp	9
--	---

Causa scribendi

EDWARD POTKOWSKI, Pisarz i jego praca: „causa scribendi” we wczesnym średniowieczu	13
KAZIMIERZ DOLA, Po co pisano dzieje Kościoła?	23
JERZY STRZELCZYK, Kobieta do pióra? Wokół problematyki twórczości literackiej kobiet w średniowieczu (na przykładzie Krystyny de Pizan)	33
MARZENA MATLA-KOZŁOWSKA, <i>Qui a quo</i> – wzajemne wpływy polskiego i czeskiego rocznikarstwa we wczesnym średniowieczu (X–XI w.)	67
WOJCIECH MROZOWICZ, Bogu czy ludziom? O motywach twórczości dziejopisarskiej	91
WOJCIECH BARAN-KOZŁOWSKI, Dlaczego Marian Szkot napisał swoją kronikę?	103
JACEK SOSZYŃSKI, Geneza kroniki uniwersalnej w kodeksie wilanowskim	111
MAJA GASSOWSKA, <i>Kronika</i> Heinricha von Lettland o podboju i chrystianizacji Inflant	121
PIOTR BOROŃ, „...sicut puram et simplicem historie exequimur veritetem”. Cele i motywy narracji historycznej w źródłach do chrystianizacji Słowian	135
PRZEMYSŁAW KULESZA, Głos w dyskusji nad referatem Piotra Boronia	149
JERZY KALISZUK, „Historia Trium Regum” – między geografią a hagiografią	153
MARIA STARNAWSKA, Relacje o przeniesieniu relikwii (translacje) w dziejopisarstwie polskim i dotyczącym ziem polskich. Problemy interpretacji	163
JOANNA MADEJ, <i>Auctoritates Coronice Polonorum</i> – o nietypowym wykorzystaniu <i>Kroniki</i> mistrza Wincentego zwanego Kadłubkiem	195
ALICJA BORYS, (Nie)znana relacja z poselstwa cesarskiego barona Davida von Ungnada do Wysokiej Porty (1573). Wokół genezy tekstu zachowanego we wrocławskim rękopisie	211
LUCYNA HARC, Scenograf i rysownik historykiem. O przyczynach powstania <i>Topografii Śląska</i> F.B. Wernera	227

Prawda a pragmatyka

MAREK CETWIŃSKI, O kłamstwie historiograficznym w pozamoralnym sensie	239
MARIE BLÁHOVÁ, „Pravda“ v českých středověkých kronikách	247
ELŻBIETA KOWALCZYK-HEYMAN, Zbigniew i Bolesław – czytanie Anonima zwanego Gallem	257
MICHAŁ TOMASZEK, Klasztor i jego założyciel w utrwalonej na piśmie tradycji początków zgromadzenia. Przykład benedyktyńskiego opactwa w Brauweiler	267

WOJCIECH IWAŃCZAK, Po co Karol IV napisał swą autobiografię?	279
ALICJA KULECKA, Wizja oficjalna czy realna? Świat raportów Królestwa Polskiego	293
EDWARD CZAPIEWSKI, Polityka i prawda. Wartość poznawcza źródła z epoki socjalizmu na przykładzie <i>Dzieł J.W. Stalina</i>	309

W kręgu polityki

IGOR WYPIJEWSKI, <i>Causa erigendi</i> ... Fundacja południowej bramy agory efezyjskiej	321
JAROSŁAW DUDEK, Pieczęć magistra Jana Kegena jako wyraz polityki Bizancjum wobec stepowców w połowie XI w.	327
ALEKSANDER PAROŃ, „Trzeba, abyś tymi oto słowami odparł i to niedorzeczne żądanie” – wokół <i>De administrando imperio</i> Konstantyna VII Porfirogenety	345
STANISŁAW SUCHODOLSKI, Czy monety palatyna Sieciecha świadczą o jego dążeniu do przejęcia władzy w Polsce?	365
MARKETA BOUBINOVA, Ideální panovník v představách středověkých autorů doby po- sledních Přemyslovců a prvních Lucemburků	377

Symbole, wizje, niezwykłości

RYSZARD KNAPIŃSKI, Ikonografia hagiograficzna. Zagadnienie autentyczności wizerunku świętego	399
ANDRZEJ PLESZCZYŃSKI, Ikonografia czeskich przedstawień Jerozolimy Niebiańskiej (za- bytki XI do początku XIII w. ze szczególnym uwzględnieniem malowideł kaplicy pała- cowej w Znojmie)	409
JAKUB KOSTOWSKI, Późnogotyckie retabulum zwane ołtarzem Krappów (Wrocław, 1507 r.)	423
WOJCIECH KUCHARSKI, Geneza eucharystycznego przedstawienia bł. Czesława na osiem- nastowiecznym kielichu mszalnym	453
ADAM KRAWIEC, Do czego służą duchy? – o pragmatyce niezwykłości w <i>Kronice</i> Thietma- ra z Merseburga	463
STANISŁAW ROSIK, <i>Causa computandi</i> . W sprawie możliwości interpretacji symboliki liczb w dwunastowiecznych przekazach o chrystianizacji Pomorzan	473
PRZEMYSŁAW WISZEWSKI, Piąte koło i złoty dzban, czyli profetyczna wizja w <i>Kronice</i> Kadłubka (III, 26)	479
MARCIN STABROWSKI, Nie taki diabeł straszny... Wizerunek diabła w kazaniach jezui- ckich z drugiej połowy XVII w.	497

O pożytkach z czytania źródeł

EDWARD SKIBIŃSKI, Między intencją tekstu a pragmatyką. <i>Kronika wielkopolska</i>	505
HANNA WĘGRZYNEK, Czy w 1483 r. książę mazowiecki Bolesław V wygnał Żydów z War- szawy? Możliwości interpretacji dokumentów miejskich	513
BOGDAN ROK, Staropolskie opisy podróży jako źródła historyczne	519
ROBERT KOŁODZIEJ, Publicystyka polityczna jako źródło do czasów panowania Włady- sława IV	525
FILIP WOLAŃSKI, Osiemnastowieczne podręczniki geograficzne jako źródło historyczne	533
JACEK DĘBICKI, <i>Causa interpretationis</i> – pod pretekstem czegoś nowego w sprawie re- cepcji życia św. Jadwigi Śląskiej	539

Pragmatyka nie tylko w tekście obecna

BOGUSŁAW GEDIGA, Natura wielopostaciowości źródła archeologicznego	549
ANDRZEJ M. WYRWA, Między fantazją a rzeczywistością w badaniach dziejów, czyli kilka refleksji o potrzebie badań interdyscyplinarnych	555
ANDRZEJ MIERZWIŃSKI, Niech szczerą źródła	565
EWA WIELGOSZ-SKORUPKA, Pragmatyka artefaktów archeologicznych. Rzymskie naczynia importowane i ich funkcja w kontekście obrządku pogrzebowego	579
KATARZYNA SKRZYŃSKA, <i>Causa funerandi</i> na przykładzie wybranych cmentarzysk wczesnośredniowiecznych	589
PRZEMYSŁAW URBAŃCZYK, <i>Causa deponendi</i> wczesnośredniowiecznych „skarbów” srebrnych z północnej Europy	605
BORYS PASZKIEWICZ, Dokądkolwiek, byle tam, gdzie dolar jest jeszcze potęgą! Moneta przedmiotem dumy	619
ROŚCISŁAW ŻERELIK, „Fida memoriae custos est scriptura”. O potrzebie tworzenia archiwów w średniowieczu	627